


ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД  
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»  
БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»  
Декан біологічного факультету  
Ярослава ГАСИНЕЦЬ  
«20» \_\_\_\_\_ 2023 року



**РОБОЧА ПРОГРАМА**

**ОК 36. КУРСОВА РОБОТА**

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	09 Біологія
Спеціальність	091 Біологія та біохімія
Освітня програма	Біологія
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2023

Робоча програма «Курсова робота» для здобувачів вищої освіти галузі знань  
**09 Біологія** спеціальності **091 Біологія та біохімія** освітньої програми  
«Біологія».

**Розробники:**

Мірутенко В.В., кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедрою  
ентомології та збереження біорізноманіття

Кривцова М.В., професор, доктор біологічних наук, професор кафедри  
генетики, фізіології рослин і мікробіології

Гасинець Я.С., кандидат біологічних наук, доцент, декан біологічного  
факультету

Вакерич М.М., кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедрою  
генетики, фізіології рослин і мікробіології

Схвалено науково-методичною комісією біологічного факультету  
протокол № 6 від «28» червня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії  Андрій ГАМОР

© Мірутенко В.В., Кривцова М.В., Гасинець Я.С., Вакерич М.М., 2023 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023 р.

## 1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	<b>4</b>	<b>5</b>
Кількість модулів	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента – 90 Індивідуальна робота студента –	<b>2</b>	<b>2</b>
	Лекції:	
	Практичні (семінарські):	
Вид підсумкового контролю: диференційований залік	Індивідуальна робота студента	
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	<b>90</b>	<b>90</b>

## 2. МЕТА ВИКОНАННЯ І ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота здобувача першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти за ОП Біологія – це самостійна науково-дослідна робота, яка виконує кваліфікаційну функцію, тобто готується для публічного захисту. Курсова робота передбачає розв’язання спеціалізованої теоретичної або практичної задачі біології із застосуванням фундаментальних положень і методів природничих наук, яка характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Курсова робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Курсова робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти. Оприлюднення курсових робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства. Курсова робота повинна: бути актуальною і мати новизну; бути виконаною на рівні сучасних досягнень науки і техніки; мати спрямування на вирішення

практичних завдань майбутньої професійної діяльності; стимулювати у студентів творчий пошук нових пріоритетних наукових рішень; вимагати опрацювання спеціальної наукової і методичної літератури; передбачати вибір оптимальних рішень на основі застосування математичних методів моделювання з використанням сучасних засобів обчислювальної техніки; бути пов'язаною з планами наукових досліджень керівника, кафедри, інших наукових підрозділів закладу; узагальнювати і розвивати науково-дослідницькі уміння студента. Підготовка і виконання курсової роботи має на меті систематизувати, закріпити та поглибити теоретичні і практичні знання з біології, формувати навички застосування цих знань під час розв'язання конкретних науково-методичних і науково-технічних задач, розвивати навички самостійної науково-дослідної роботи й оволодіння методикою теоретичних, експериментальних та науково-практичних досліджень, навчити аналізувати отримані результати досліджень, формулювати висновки результатів досліджень, набутти досвід прилюдної презентації результатів досліджень.

Відповідно до освітньої програми ОК «Курсова робота» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

**ЗК-03.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

**ЗК-04.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

**ЗК-07.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

**ЗК-08.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

**ЗК10.** Здатність працювати в команді.

**СК-02.** Здатність демонструвати базові теоретичні знання в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей.

**СК-04.** Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах.

**СК-05.** Здатність до критичного осмислення новітніх розробок у галузі біології і професійній діяльності.

**СК-06.** Усвідомлення необхідності збереження біорізноманіття, охорони навколишнього середовища, раціонального природокористування.

**СК-09.** Здатність аналізувати результати взаємодії біологічних систем різних рівнів організації, їхньої ролі у біосфері та можливості використання у різних галузях господарства, біотехнологіях, медицині та охороні навколишнього середовища.

**СК-12.** Здатність використовувати результати досліджень та наукового пошуку у сферах охорони здоров'я, сільського та лісового господарства, харчової промисловості, охорони навколишнього середовища, в інших практичних сферах.

### 3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми Біологія виконання ОК «Курсова робота» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Шифр	Програмний результат навчання
ПР-02	Застосовувати сучасні інформаційні технології, програмні засоби та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення професійної діяльності.
ПР-03	Планувати, виконувати, аналізувати дані і презентувати результати експериментальних досліджень в галузі біології.
ПР-04	Спілкуватися усно і письмово з професійних питань з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі, державною та іноземною мовами.
ПР-06	Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, екології, математики у процесі навчання та забезпечення професійної діяльності.
ПР-21	Аналізувати інформацію про різноманіття живих організмів.
ПР-22	Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на доброчесність, професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.

### 4. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконання курсової роботи складається з етапів:

1. Вибір теми та об'єкта дослідження, затвердження теми роботи.
2. Розробка індивідуального завдання на курсову роботу, складання календарного плану її виконання.
3. Опрацювання літературних джерел.
4. Збір фактичного матеріалу та/або виконання експериментального дослідження під час виробничої практики та виробничої практики за спеціальністю.
5. Статистична обробка отриманих даних.
6. Написання першого варіанту тексту роботи, подання його на ознайомлення науковому керівнику.
7. Усунення недоліків, написання остаточного варіанта тексту, оформлення роботи згідно вимог.
8. Подання завершеної роботи науковому керівнику.
9. Подання роботи на кафедру для проходження процедури перевірки на плагіат.
10. Публічний захист курсової роботи на засіданні кафедри (між кафедральному семінарі).

## **5. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ**

Курсова робота представляє собою наукову працю, побудовану за прийнятим для наукових робіт планом, і тому повинна обов'язково містити такі структурні частини:

- титульний аркуш,
- зміст,
- вступ,
- основну частину (поділену на розділи, підрозділи, пункти тощо),
- висновки,
- список використаної літератури (використаних джерел),
- коротку анотацію іноземною мовою (англійською, німецькою або французькою).

За необхідністю у роботі можуть бути наявні такі структурні елементи, як перелік умовних позначень (після змісту) та додатки (після списку використаної літератури).

Рекомендований обсяг основного тексту курсової роботи без урахування списку використаної літератури та додатків – 30-50 сторінок.

## **6. ПІДГОТОВКА, ПОРЯДОК ТА ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ**

Захист курсової роботи проводиться на засіданні кафедри (міжкафедральному семінарі у випадку міждисциплінарних тем) за обов'язкової присутності завідувача кафедри та наукового керівника та передбачає такі процедурні етапи:

- виступ автора курсової роботи з презентацією (до 7 хв.);
- питання до доповідача по темі та змісту роботи;
- детальні відповіді студента на усні та письмові питання членів кафедри щодо змісту й суті роботи;
- виступ наукового керівника (консультанта) про якість виконання роботи;
- заключне слово автора-здобувача.

На захист курсової роботи подають:

- переплетений примірник курсової роботи;
- висновок про проходження перевірки на плагіат.

Оцінка за результатами захисту курсової роботи виставляється після закритого обговорення членів кафедри, фіксується в протоколі засідання кафедри (міжкафедрального семінару) та оголошується головою на засідання.

## 7. ОЦІНЮВАННЯ ЗМІСТУ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Оцінювання результатів захисту кваліфікаційної роботи здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою.

<b>Зміст роботи, що оцінюється</b>	<b>Кількість балів</b>
<p>Оцінювання курсової роботи:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- науковість, системність, повнота розкриття теми;</li> <li>- відповідність теми поставленим завданням;</li> <li>- актуальність, оригінальність, новизна, практична значимість;</li> <li>- статистична обробка даних;</li> <li>- самостійність виконання;</li> <li>- відповідність висновків завданням роботи,</li> <li>- доцільність, коректність використаних методів дослідження;</li> <li>- правильність оформлення.</li> </ul>	60
<p>Оцінювання доповіді і презентації:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- володіння матеріалом, змістом роботи;</li> <li>- володіння категорійно-понятійним апаратом роботи;</li> <li>- розуміння поставлених питань щодо виконаної роботи та аргументованість відповідей;</li> <li>- правильність оформлення роботи.</li> </ul>	30
Наявність та кількість наукових публікацій	10

### Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для диференційованого заліку
90-100	<b>A</b>	відмінно
82-89	<b>B</b>	добре
74-81	<b>C</b>	
64-73	<b>D</b>	
60-63	<b>E</b>	задовільно
0-59	<b>FX</b>	незадовільно з можливістю повторного складання
	<b>F</b>	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

## 8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про освіту» від 19.01.2017 №38-39 (№725-ІХвід18.06.2020). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Закон України «Про вищу освіту» від 2014, №37-38(№749-ІХвід03.07.2020). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. – Вид. офіц.– [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01].– Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016.– 17с.)  
<https://drive.google.com/file/d/0B1Ugk1fhA47Ha1NfZklYZ3QzeEU/view>
4. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. Для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. Є. Конверського. – К.: Центр учбової літератури, 2010.— 352с.
5. Сабадош В.І. Основи наукових досліджень у біології: Короткий конспект лекцій. – Ужгород, 2023. – 42 с.
6. Мірутенко В.В. Станкевич-Волосянчук О.І., Колесник А.В., Кіш Р.Я. Методичний посібник до виконання лабораторних робіт і самостійної роботи з дисципліни «Лабораторний практикум з біології». – Ужгород, 2023. – 72 с.
7. Колесник О.Б., Совга Т.С., Основи інформатики та математичні методи в біології :метод. реком. до самостійної роботи студентів.– Ужгород, 2023. – 32 с.
8. Сабадош В.І., Гасинець Я.С. Дипломна робота студента біологічного факультету: вимоги до структури й оформлення, критерії оцінювання (методичний посібник). – Ужгород, 2023. – 35 с.
9. Пілюшенко В.Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення /В.Л. Пілюшенко, І.В. Шкрабак, Є.І.Словенко.– К.– 2004.– 206с.